

Kamma Buddha

Pemasiri Thera: Nějaké otázky?

Student: Existují situace, nebo kamma, které se v našem životě objevují znovu a znovu. Tyto kammy se zdají být silnější než ostatní, a když se ohlédnu zpět, vidím, že jsou si v mnohém podobné. Mají působit jako nějaké lekce, a pro běžného člověka jako jsem já, jsou obtížné a nepříjemné. Jak se s nimi vypořádat?

To je dobrá otázka.

Na tomto světě není nikdo, kdo by mohl utéci *kammě*. Jen proto, že máme *kammu*, neznamená to, že nebudeme plnit své povinnosti. Každý má velkou a malou *kammu*. Dokonce i Buddha ji měl. I ctihodný Sāriputta ji měl. Ctihodný Moggallāna ji měl také. Vinīta, můžeš nám říct o *kammě* ctihodného Moggallāny?

Bhante Vinīta: V jednom ze svých minulých životů zabil ctihodný Moggallāna své rodiče. Přemluvila ho k tomu jeho žena. Oba jeho rodiče byli slepí. Přivedl je do lesa a varoval je, aby byli opatrní, protože tam jsou nebezpeční bandité, a chtěl tak celou situaci nahrát na to, že to byl akt těchto banditů. Pak oba své rodiče zabil.

Jako následek tohoto činu byl ve svém posledním životě ctihodný Moggallāna ubit k smrti skupinou mužů najatých asketickou sektou. Tyto asketové se obávali rostoucí popularity a úspěchu Buddha a jeho učedníků. Mysleli si, že pokud se zbaví ctihodného Moggallāny, a ctihodného Sāriputty, dvou z nejslavnějších učedníků Buddha, budou mít větší šanci na přijetí silnějšího a významnějšího postavení ve společnosti a získají od lidí větší podporu.

Proslavený svými výjimečnými schopnosti použil ctihodný Moggallāna své psychické síly a podařilo se mu uniknout několika útokům, které tito asketi organizovali. Nicméně, brzy si uvědomil, že jeho smrt je nevyhnutelná a že nemůže uniknout své *kammě*. Při příštím napadení od těchto útočníků nepoužil žádnou ze svých nadpřirozených schopností a oni jej ubili k smrti. Říká se, že všechny kosti v jeho těle byly rozbité na kousky, přesto použil své nadpřirozené schopnosti, pouze aby informoval Buddha, že se

chystá umřít. Buddha ho pak požádal, aby dal poslední výklad Dhammy, který provedl, a zemřel. Zabít své rodiče je velmi silná *kamma*. Ani *arahat* nemůže uniknout.

Pemasiri Thera: Taková silná *kamma* nemá vliv na nikoho z nás tady. To, co máme, jsou pouze malé *kammy*. Takže musíme být trpěliví a zacházet s nimi s moudrostí. Buddha měl také hodně *kammy*. Dal výklad Dhammy o svých dvanácti *kamma* ke shromáždění více než pěti set mnichů. Intenzita většiny těchto *kamma* byla vyčerpána, ale zbývající části měly negativní výsledky v posledním životě Buddha.

Vemte si třeba oblečení. Lidé si kupují spoustu zbrusu nového oblečení a nosí ho dříve, než se stane starým, vybledlým a opotřebovaným. Za starých časů, když jsem byl ještě mladý a chtěl se stát mnichem, lidé používali své staré šaty pro výrobu knotů do olejové lampy nebo jako hadr, aby očistili svůj domov. Podobně je to i s *kammou*. Nakonec se opotřebovuje.

V jednom ze svých minulých životů se narodil *bodhisatta* ve společnosti nízké kasty, kde se lidé zapojovali do neprospěšných činností. Byl hráčem jménem Munali. V důsledku pohrdání nad pacceka Buddhou Surabhi, který neměl žádné hříchy nebo nečistoty, strávil velmi dlouhou dobu v pekle, a později se narodil v podobě různých druhů zvířat. V důsledku svého jednání vůči Pacceka Buddhovi musel čelit nesnesitelnému utrpení pro mnoho tisíc let.

I když větší část této *kammy* již byla dovršena, byl jí Buddha ve svém posledním životě stále ovlivněn – byl obviněn ze zabití Sundariky. Vinīta, můžeš nám říct o této události?

Bhante Vinīta: Skupina asketů plánovala ublížit Buddhovi tím, že poškodí jeho pověst. Jako součást svého plánu použili ženu jménem Sundarikā. Slíbili jí, že získá takovou moudrost, v jakou doufala, a dali jí pokyn, aby strávila noc, kde Buddha a jeho Saṅgha pobývali. Šla tam toho večera a vrátila se asi za týden v ranních hodinách. Asketové ji poté zabili, její tělo nechali poblíž kláštera a začali šířit zprávu, že Buddha ji zabil, aby zakryl záležitost, kterou s ní měl.

Když Buddha uviděl, co se děje, věděl, že není třeba se hájit a cokoli říkat, a že pravda do sedmi dnů vyjde na světlo. A tak tomu také bylo. Král se zeptal na to, co se stalo, a zjistil, že asketové byli zodpovědní za celou tvrdou zkoušku. Ti pak byli nuceni veřejně přiznat, že zabili Sundariku a Buddhu falešně obvinili. Záležitost byla vyřešena.

Pemasiri Thera: Jednou byl Buddha zrozen jako Sabbabibhu a byl to plně osvícený Buddha. Mnich, jménem Nanda jím byl ordinován. Byl to *bodhisatta* v jednom ze svých minulých životů. Použil pomluv, urážejících Buddha Sabbabibhu. V důsledku toho musel podstoupit utrpení po velmi dlouhou dobu, žijíce v nižších říších a příbytcích utrpení. Ve všech těchto životech byl urážen.

I ve svém posledním zrození jako Buddha ho lidé slovně uráželi, nazývali ho jmény jako „*kráva, býk, osel, zloděj*“ a tak dále. A konečně, Cincamānavika ho obvinila ze špatného jednání před velkým davem lidí.

Bhante Vinīta: Tento příběh je svým způsobem podobný tomu, který zahrnuje Sundariku. Cincamānavika se rozhodla pomoci vzdorujícím asketům proti Buddhovi. Odešla v noci do Jetavany a ráno se měla vrátit. Když se jí ptali na tuto událost, naznačila, že trávila čas s Buddhou v jeho vonné kuti. Začala si omotávat věci na své břicho a předstírat, že je těhotná.

Čekala devět měsíců a pak se přiblížila k Buddhovi, zatímco stál před velkým shromážděním lidí, a obvinila ho z obscénního činu. Když to Sakkha král dévů uviděl, poslal čtyři dévy transformované do podoby myší, aby vlezli pod oděv Cincamānaviky a požvýkali provazy, které používala k uvazování si falešného břicha. Falešné břicho vypadlo a rozzlobený dav ji slovně pokáral a přiměl ji, aby utekla. Než se jí ale podařilo dostat se daleko, stala se jí nešťastná nehoda, zemřela a okamžitě skončila v pekle.

Pemasiri Thera: V jednom ze svých minulých životů se *bodhisatta* narodil jako bráhmaň a těšil se bohatému životu, chvále a respektu od ostatních. Postavil klášter a učil 500 žáků. Učil historii, literaturu, matematiku, astronomii a různé jiné předměty vyučované v té době. Asketa Bhima, který měl pět psychických sil a osm *jhān*, žil v této oblasti. Měl dobrou etiku, dobrou *sati* a žil velmi dobrý život.

Bráhmaň o tomto aketovi nehezky mluvil před jeho studenty a šířil pověst, že se oddává smyslovému potěšení. Povzbuzoval studenty, aby šířili jeho slova, když šli žádat o almužnu dům od domu. *Kamma* tohoto skutku se zapletla s *kammou* Sundariky a díky tomu jako výsledek musel Buddha čelit mnoha urážkám.

V jiném životě se *bodhisatta* narodil v bohaté rodině. Poté, co jeho matka zemřela, se otec znovu oženil a *bodhisatta* zabil svého nevlastního bratra, aby se s ním nemusel dělit o rodinné bohatství. Přivedl ho k vysoké hoře, shodil ho dolů z útesu a povalil na něj velký kámen. Pokud ve svých minulých životech *bodhisatta* spáchal takové věci, jaké věci jsme potom udělali my? V důsledku zabití svého nevlastního bratra musel *bodhisatta* hodně trpět v nižších říších a v jeho posledním zrození Devadatta na něj hodil kámen. Kus kamene se odštípnul, udeřil Buddhu, zranil jeho nohu a rozdrtil jeden z jeho prstů.

Poté, co strávil čas v nižších říších, se stal *bodhisatta* nakonec opět člověkem. Byl zlomyslným klukem, a zatímco si hrál na hlavní silnici, spatřil pacceka Buddhu, jak přichází jeho cestou. Hodil na Buddhovu hlavu kámen. Opět byl připoután do nižších sfér a trpěl po dlouhou dobu. Když se stal Buddhou, Devadatta zaměstnal 32 lučištníků, aby ho zabili.

Za účelem zakrytí pravdy, dal Devadatta pokyn prvnímu lukostřelci zabít Buddhu a vrátit se zpět přes určenou trasu. Další dva lučištníci byli zaúkolováni čekat na této trase a zabít prvního střelce. Byli pověřeni, aby šli po jiné cestě, kde dalším čtyřem lučištníkům bylo nařízeno je zabít. Ti čtyři byli zabiti dalšími osmi lučištníky a na jejich zabití bylo posláno šestnáct různých střelců. Devadatta si myslel, že když takto lučištníky zaměstná, tak nebude možné zjistit, kdo Buddhu zabil. Jednalo se o poslední *kammu*, kterou Buddha musel zaplatit. Samozřejmě, že ten šíp ho nezranil.

V jiném životě byl *bodhisatta* vlastníkem slona. Když uviděl kolemjdoucího pacceka Buddhu, poslal slona, aby Buddhu zasáhl. Jako výsledek musel opět trávit spoustu času v nižších říších a příbytcích utrpení. Když Buddha žil v blízkosti hory Giri, v centru Rājagaha, přišel slon Nālāgiri, aby ho zabil.

Pak se stal *bodhisatta* králem Patthiva, mocným císařem, velmi silným člověkem jako je Obama. Jeden muž byl poslán mu doručit zprávu a král Patthiva mu rychle srazil hlavu. Kvůli tomu, znovu *bodhisatta* musel trávit svůj čas v říši utrpení. V důsledku zabití člověka – jako král Patthiva, v době, kdy Devadatta na něj hodil kámen, velký kus uštípnutého kamene zasáhl jeho nohu a způsobil odloupení kůže a tím byl narušen krevní oběh v noze. Po tomto incidentu byl Buddha držen a přenášen na lůžku. Nosili ho mniši. Jak může člověk, který má takové obrovské psychické síly umožnit mnichům, aby ho nosili, zatímco by mohl jít po svých, bez jakékoli pomoci? Vzhledem k tomu, že Buddha nevyužíval svých psychických sil často, rozhodl se žít jako obyčejný člověk.

Jako dítě jsem říkával takové věci - "Jak můžeme připustit, že měl psychické síly?" Mé sestry mě pak zbily. Moje matka a otec mě za to nebili. Nikdy by mě netrestali, nebo mě před čímkoliv silně varovali.

Později se *bodhisatta* narodil v rybářské vesnici. Když rybáři přinesli svůj úlovek na břeh, užíval si pozorování boje ryb. V důsledku toho mnoho vytrpěl. I poté, co se stal Buddhou, měl bolesti hlavy v důsledku této *kammy*. Ale to nebylo všechno. Posmívání se trpícím a umírajícím rybám také mělo další následek – všechny Buddhovi příbuzní byli zabiti. Vinīta, můžeš nám říct příběh o Vitatubhovi?

Bhante Vinīta: Král Pasenadi z Kosaly požádal Sakyi aby si mohl vzít Sakyanskou princeznu. Sakyové nebyli ochotni mu dát jednu z jejich klanu, a místo toho se rozhodli poslat mu dceru krále Mahānāmy, kterou měl s jednou ze svých otrokyň. Král Pasenadi z ní udělal jednu ze svých manželek a měl s ní syna, kterého pojmenovali Vitatubha.

Když Vithatubhova návštěva byla oznámena Sakyům, poslali své princezny ven z města, aby mu nemusely prokazovat úctu. Když odešel, umývali mlékem místo, kde seděl, protože podle nich byl stále dítětem otroka a nehodil se k jejich klanu. Když Vitatubha zjistil, co si o něm Sakyové myslí, probudil se v něm vztek a slíbil, že je brzy všechny zabije. Když se stal králem, vrátil se svou armádou a několik členů Sakyova klanu porazil.

Na cestě domů tábořili Vitatubha a jeho armáda poblíž řeky, která po prudkém dešti zmohutněla a řítila se s velkou silou a strhla a zabila Vitatubhu a jeho armádu, jako okamžitý trest za zabití Sakyů.

Pemasiri Thera: V jednom ze svých minulých životů, v době Phussa Buddhy, se *bodhisatta* k tomuto Buddhovi choval velmi špatně. Navrhl, aby Buddha jedl ječmen, se kterým se v té době normálně krmili koně. V dnešní době, je tento druh ječmene považován jako kvalitní jídlo pro nás, ale v minulosti byl považován za vhodný pouze pro koně. Kvůli tomuto špatnému chování k Phussa Buddhovi, jednou jako samotný Buddha, musel jíst stejný druh ječmene a trpěl nedostatkem potravin po dobu 3 měsíců, když pobýval v lese Verañja.

V jiném životě byl *bodhisatta* zápasníkem a byl pozván bojovat na přehlídce velkého zápasu, kterého se zúčastnilo mnoho lidí, dokonce i král. Lidé věnovali obrovské částky na to, aby mohli tuto show vidět. Byl tam velmi silný a velký zápasník. Nebylo snadné s ním bojovat. Na druhé straně byl *bodhisatta* malý člověk. Velký zápasník bojoval jeden zápas za druhým, vyhráváje všechny do jednoho. Když viděl, že jeho příští soupeř bude tento malý člověk, vysmál se mu a řekl, že se cítí uražen, že musí bojovat s někým, kdo takto vypadá. *Bodhisatta* se cítil také uražen a rozhněval se. Pomyslel si: „Já ho nejen porazím, ale také mu zlomím páteř!“ Pak byl dán signál a boj začal. Jak se jeho velký soupeř přiblížil, zvedl ho do vzduchu a praštil s ním o podlahu. Velký zápasník byl mrtev.

Běžně zápasníci nebojují v hněvu, ale tentokrát bojoval naplněn zlostí. Jako následek hodně trpěl a skončil v nižších světech. I když se stal Buddhou, byly chvíle, kdy učil a jeho páteř ho natolik bolela, že si musel lehnout. *Bodhisatta* dělal také mnoho dobrých věcí. Možná, že jste jich sami tolik neudělali.

Jednou byl *bodhisatta* velmi šikovným lékařem. Po dobu, co žil, byl velmi chytrý a velmi schopný. Za účelem získání bohatství od bohatého bráhmána, mu dal úmyslně nesprávný lék. Místo toho, aby ho vyléčil, prodloužil jeho nemoc, aby z něj mohl vydělat více peněz. Kvůli tomu, trpěl jako Buddha úplavicí po dobu tří měsíců.

Když se narodil v době Buddhy Kassapy, poslední Buddha před ním, byl členem bohaté brahmánské rodiny. Promluvil k Buddhovi Kassapovi: „O čem to vše je, stát se Buddhou? Jsi pouhý lhář! Máš jen vyholenou hlavu a na sobě nějaký hadr?... je to způsob, jakým by Buddha měl žít?“ Kvůli tomu musel trpět velmi dlouhou dobu. Ve svém posledním životě, před jeho osvícením, strávil šest roků v zemi Uruvela, trpěl velkým hladověním a mučením svého těla. Musel začít hledat špatnou cestou, jako důsledek *kammy* vyplývající z jeho verbálních urážek vůči Buddhovi Kassapovi.

„Zásluhami a zničením špatného jednání jsem se stal Buddhou, již pro mě více neexistuje příčina a následek“, řekl Vznešený Buddha na konci svého učení o minulosti své *kammy*. Není nikdo, bez *kammy*. Chceme-li vytvořit neprospěšnou *kammu*, nemusíme vynakládat hodně úsilí, neprospěšná *kamma* pouze proudí, ale s cílem vytvořit dobrou *kammu*, musíme tvrdě pracovat. Vzhledem k tomu, že výsledky *kammy* jsou přítomné v našem životě, neměli bychom se vzdávat naší cesty.

Já mám také *kammu*. Nemůžu s tím nic dělat. Bez přemýšlení mě výsledek *kammy* povalí. Já jsem taky možná udělal něco velkého ne obyčejnému člověku, ale někomu, jako je *arahat*. Ne však v tomto životě, muselo to být v jednom z předchozích životů.

Jen proto, že máme *kammu*, neměli bychom se vzdát meditace nebo praxe *Satipaṭṭhāna*. Člověk nemůže dosáhnout *nibbāny* před tím, než splatí všechnu *kammu*. *Nibbāna* znamená zaměřit něčí mysl na místo, kde další *kamma* nebude vyvstávat. Na to je potřeba všímavosti a moudrosti.

Stačí vám to? Nyní můžete pochopit sílu *kammy*. Ctihodný Moggallāna a ctihodný Sāriputta také museli čelit takovým věcem. Pokud Vznešený Buddha musel tolik trpět, co můžeme mluvit o druhých? Jediná věc je, že ve svém zrození jako Buddha, nemůže být zabit. V opačném případě jsou učitelé a lidé s vlastnostmi a očekáváním podobnými těm Buddhovým obvykle lidmi zabiti. To je přirozené. Když se člověk snaží učit něco dobrého, bude mít více nepřátel.

Výsledky *kammy* v nás vznikají. Z tohoto důvodu není třeba, abychom se vraceli a vzdali se našeho úsilí.

Therawan Saranai.

Kéž Vás Trojí klenot ochraňuje.

Přednáška ctihodného Pemasiri Therou pro skupinu mnichů a studentů, dne 2. listopadu 2011 v Sumathipāla Nahimi meditačním centru, Kanduboda, Srí Lanka.

Anglická verze: Alexandra Kendel

Překlad a úprava textu: bhikkhunī Visuddhi